

Αθήνα, 08-05-2023

Αριθ. Πρωτ.: 1165

ΑΠΟΦΑΣΗ 17/2023

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος μέσω τηλεδιασκέψεως την 22-02-2023 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυομένου του Προέδρου της Αρχής Κωνσταντίνου Μενουδάκου, καθώς και τα αναπληρωματικά μέλη Δημοσθένης Βουγιούκας και Μαρία Ψάλλα σε αντικατάσταση των τακτικών μελών, Κωνσταντίνου Λαμπρινουδάκη και Γρηγορίου Τσόλια αντίστοιχα, οι οποίοι, παρόλο που εκλήθησαν νομίμως εγγράφως, δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Παρέστη επίσης και ο Νικόλαος Λίβος ως εισηγητής, χωρίς δικαίωμα ψήφου. Στη συνεδρίαση παρέστησαν, με εντολή του Προέδρου, η Ελένη Καπράλου, νομική ελέγκτρια – δικηγόρος, ως βοηθός εισηγητή και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών υποθέσεων της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπ' όψιν της τα παρακάτω:

Υποβλήθηκε στην Αρχή η με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/11507/03-11-2022 αίτηση του Α, με την οποία ο καταγγέλλων ζητεί την επανεξέταση της με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6207/28-09-2021 καταγγελίας του, για την οποία εκδόθηκε η από 13-10-2022 πράξη σύστασης (που του κοινοποιήθηκε με το υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/2551/13-10-2022 έγγραφο της Αρχής).

Ειδικότερα, υποβλήθηκε στην Αρχή η με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/6207/28-09-2021 καταγγελία του Α, ο οποίος με την ιδιότητα του υπαλλήλου της Υπηρεσίας ... του Δήμου Χ, κατήγγειλε ενώπιον της Αρχής ότι η ως άνω Υπηρεσία αιτήθηκε από το Τ.Ε.Ε. την απενεργοποίηση των προσωπικών κωδικών πρόσβασής του στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Οικοδομικών Αδειών «e-Άδειες», χωρίς προηγούμενη ενημέρωση ή συγκατάθεσή του, κοινοποιώντας προς το Τ.Ε.Ε. την απόφαση περί χορήγησης σε αυτόν διετούς άδειας άνευ αποδοχών.

Η Αρχή, κατόπιν εξέτασης της ως άνω καταγγελίας, εξέδωσε την προαναφερόμενη από 13-10-2022 πράξη σύστασης, απευθυνόμενη προς τον Δήμο Χ (Διεύθυνση Υπηρεσίας ...), με κοινοποίηση και στον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων του εν λόγω Δήμου, με την οποία του εφιστούσε την προσοχή προκειμένου να λαμβάνει τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, για την πλήρωση των αναφερόμενων σε αυτήν προϋποθέσεων νόμιμης επεξεργασίας. Ειδικότερα, όπως αναφέρεται και στην πράξη αυτή της Αρχής, «Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από το σύνολο των ανωτέρω σχετικών εγγράφων, η Υπηρεσία ... του Δήμου Χ προέβη σε αίτημα απενεργοποίησης των προσωπικών κωδικών πρόσβασης του καταγγέλλοντος στο Ηλεκτρονικό Σύστημα Οικοδομικών Αδειών «e-Άδειες» του Τ.Ε.Ε., εφαρμόζοντας το άρθρο 16 παρ. 5 στοιχ. α') της Υπουργικής Απόφασης ΥΠΕΝ/ΥΠΡΓ/48123/6983 (ΦΕΚ Β' 3136/ 31-7-2018), σύμφωνα με το οποίο: "α) Στην περίπτωση αρμόδιων στελεχών δημόσιων φορέων, ταυτοποιούνται μέσω της αντίστοιχης διαδικασίας που εφαρμόζεται για το Τμήμα Δ του ν. 4495/2017, τουλάχιστον με επίπεδο εμπιστοσύνης 2, όπως αυτό ορίζεται στο Παράρτημα ΙΙΙ της ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/2012 (ΦΕΚ Β'1301). Ειδικότερα, η πρόσβαση των στελεχών των αρμόδιων Υπηρεσιών θα γίνεται με συνδυασμό κωδικών πρόσβασης (user name -password) που θα εκχωρεί ο πάροχος του συστήματος, κατόπιν έγγραφου αιτήματος του προϊστάμενου κάθε υπηρεσίας. Οι υπάλληλοι καταγράφονται και αποκτούν δικαιώματα πρόσβασης ανάλογα με τις αρμοδιότητες τους. Με δεδομένο ότι οι κωδικοί είναι προσωπικοί, σε περίπτωση υπηρεσιακής μετακίνησης των υπαλλήλων, ο πάροχος του συστήματος ενημερώνεται εγγράφως για την μεταβολή από τον προϊστάμενο της αντίστοιχης υπηρεσίας. (...)". Επομένως υπέβαλε το ανωτέρω αίτημα συμμορφούμενη με έννομη υποχρέωσή της κατ' άρθρο

6 παρ. 1 γ΄ ΓΚΠΔ, ενώ η περαιτέρω επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων του καταγγέλλοντος θεωρείται κατ' αρχήν επιτρεπτή βάσει του άρθρου 5 παρ. 1 β΄ ΓΚΠΔ. Αντιθέτως, από την ως άνω διάταξη, δεν προκύπτει απαίτηση για την κοινολόγηση του σώματος της απόφασης της χορήγησης άδειας του καταγγέλλοντος προς το Τ.Ε.Ε., αλλά μόνον απαίτηση για έγγραφη ενημέρωση περί της υπηρεσιακής μετακίνησης του υπαλλήλου. (...) Κατά συνέπεια, η κοινολόγηση του σώματος της απόφασης της χορήγησης άδειας άνευ αποδοχών του καταγγέλλοντος δεν ήταν σύμφωνη με την αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων, βάσει του άρθρου 5 παρ. 1 στοιχ. γ΄ ΓΚΠΔ». Επεσήμανε δε, τέλος, η Αρχή στην ως άνω πράξη της ότι σε περίπτωση κατά την οποία υποβληθεί στην Αρχή νεότερη συναφής καταγγελία κατά της εν λόγω υπηρεσίας, η Αρχή δύναται να επανεξετάσει, από κοινού με τη νεότερη, και την εν λόγω καταγγελία.

Ακολούθως, ο καταγγέλλων υπέβαλε κατά της ανωτέρω πράξεως την υπό κρίση με αριθ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/11507/03-11-2022 αίτηση (θεραπείας), με την οποία ισχυρίζεται ότι η υπ' αριθ. πρωτ. 2551/13-10-2022 Πράξη της Αρχής σφάλλει ως προς τη διατύπωση του μείζονος συλλογισμού ότι η χορήγηση άδειας άνευ αποδοχών υπαλλήλου εμπίπτει στις περιπτώσεις εκείνες για τις οποίες συντρέχει υποχρέωση εκ του νόμου για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων του ενώπιον του Τ.Ε.Ε., ενώ σύμφωνα με το νόμο η χορήγηση αδείας άνευ αποδοχών δεν συνιστά τοποθέτηση ή μετακίνησή του από την Υπηρεσία ... του Δήμου Χ στην οποία υπηρετεί, ούτε συνιστά απόσπασή του, ή μετάταξή του, αναφέροντας ότι η χορήγηση άδειας άνευ αποδοχών δεν συνιστά νόμιμο λόγο επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων. Ειδικότερα, ισχυρίζεται ότι εσφαλμένα η Αρχή δεν προχώρησε σε εξέταση του ζητήματος σχετικά με το εάν η χορηγηθείσα στον ίδιο άδεια άνευ αποδοχών αποτελεί κατά το νόμο υπηρεσιακή μετακίνηση, γεγονός που -κατά τους ισχυρισμούς τουκαθιστά αβάσιμη την κρίση της Αρχής ότι η περαιτέρω επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων του καταγγέλλοντος θεωρείται κατ' αρχήν επιτρεπτή βάσει του άρθρου 5 παρ. 1 β' ΓΚΠΔ, καθώς και ότι η Αρχή κρίνοντας ότι από την διάταξη του άρθρου 16 παρ. 5 στοιχ. α΄ της Υπουργικής Απόφασης ΥΠΕΝ/ΥΠΡΓ/48123/6983 (ΦΕΚ Β΄ 3136/31-07-2018), δεν προκύπτει απαίτηση για την κοινολόγηση του σώματος της απόφασης της χορήγησης άδειας του καταγγέλλοντος προς το Τ.Ε.Ε., αλλά μόνον απαίτηση για έγγραφη ενημέρωση περί της υπηρεσιακής μετακίνησης του υπαλλήλου, έκρινε εσφαλμένα ότι η άδεια άνευ αποδοχών που του χορηγήθηκε συνιστά υπηρεσιακή μετακίνηση. Αιτείται τέλος, να γίνει δεκτή η αίτηση θεραπείας, να τροποποιηθεί η ως άνω πράξη της Αρχής, με εξέταση της ουσίας της από 28-09-2021 καταγγελίας του περί την έλλειψη νόμιμου λόγου για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων του, καθώς και να επιβληθούν κατά των υπαιτίων της παράνομης επεξεργασίας των προσωπικών του δεδομένων οι προβλεπόμενες από τον νόμο κυρώσεις.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου και αφού άκουσε τον εισηγητή και τις διευκρινίσεις της βοηθού εισηγητή, η οποία αποχώρησε μετά τη συζήτηση και πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη αποφάσεως, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, το άρθρο 2 παρ. 8 του N.3051/2002 για τις «Συνταγματικά κατοχυρωμένες ανεξάρτητες αρχές, τροποποίηση και συμπλήρωση του συστήματος προσλήψεων στο δημόσιο τομέα και συναφείς ρυθμίσεις» που εκδόθηκε σε εκτέλεση του άρθρου 101 Α του Συντάγματος ορίζει ότι «8. Κατά των εκτελεστών αποφάσεων των ανεξάρτητων αρχών μπορεί να ασκηθεί αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, καθώς και οι προβλεπόμενες στο Σύνταγμα και τη νομοθεσία διοικητικές προσφυγές. Ένδικα βοηθήματα κατά των αποφάσεων των ανεξάρτητων αρχών μπορεί να ασκεί και ο κατά περίπτωση αρμόδιος Υπουργός». Το άρθρο 24 παρ. 1 του Ν. 2690/1999 (ΚΔΔιαδ.) ορίζει ότι «Αν από τις σχετικές διατάξεις δεν προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης της, κατά το επόμενο άρθρο, ειδικής διοικητικής, ή ενδικοφανούς προσφυγής, ο ενδιαφερόμενος, για την αποκατάσταση υλικής ή ηθικής βλάβης των εννόμων συμφερόντων του που προκαλείται από ατομική διοικητική πράξη μπορεί, για οποιονδήποτε λόγο, με αίτησή του, να ζητήσει, είτε από τη διοικητική αρχή η οποία εξέδωσε την πράξη, την ανάκληση ή τροποποίησή της (αίτηση θεραπείας), είτε, από την αρχή η οποία προΐσταται εκείνης που εξέδωσε την πράξη, την ακύρωσή της (ιεραρχική προσφυγή)». Κατά την αληθή έννοια της διάταξης, η αίτηση θεραπείας αποσκοπεί στην ανάκληση ή τροποποίηση της προσβαλλόμενης ατομικής διοικητικής πράξης για νομικά ή πραγματικά ελαττώματα αυτής που ανάγονται στο καθεστώς υπό το οποίο εκδόθηκε. Η δε προαναφερόμενη υπ' αρ. πρωτ. 2551/23-10-2022 πράξη της Αρχής συνιστά εκτελεστή διοικητική πράξη, καθόσον αυτή παράγει έννομα αποτελέσματα για τον αιτούντα. Με βάση τα προαναφερόμενα, η κρινόμενη αίτηση θεραπείας παραδεκτώς ασκείται και εισάγεται ενώπιον της Αρχής. Επιβάλλεται, λοιπόν, να κριθεί ως προς την ουσιαστική βασιμότητά της.

- 2. Επειδή, με τις ανωτέρω διατάξεις του άρθρου 24 ΚΔΔιαδ. Θεσπίζεται δικαίωμα κάθε «ενδιαφερόμενου» διοικουμένου, ο οποίος έχει υποστεί υλική ή ηθική βλάβη από ατομική διοικητική πράξη, να προσφύγει κατά της αρχής που εξέδωσε την εν λόγω πράξη πριν καταφύγει στη δικαστική του προστασία (απλή διοικητική προσφυγή, άλλως αίτηση θεραπείας). Πρόκειται για «άτυπη» διοικητική προσφυγή σε αντιδιαστολή με τις τυπικές «ειδικές» και «ενδικοφανείς» προσφυγές του άρθρου 25 ΚΔΔιαδ. Η εν λόγω προσφυγή έχει ως αίτημα την ανάκληση ή την τροποποίηση της ως άνω αναφερόμενης ατομικής διοικητικής πράξης, προκειμένου να αποκατασταθεί η υλική ή ηθική βλάβη των εννόμων συμφερόντων του προσφεύγοντος που η διοικητική πράξη προκάλεσε, στις περιπτώσεις εκείνες που ο νόμος δεν προβλέπει τη δυνατότητα άσκησης των παραπάνω προσφυγών του άρθρου 25 ΚΔΔιαδ.
- 3. Εν προκειμένω, τα ζητήματα τα οποία προβάλλονται με την αίτηση θεραπείας, όπως εκτίθενται ανωτέρω στο ιστορικό της παρούσας, έχουν εξεταστεί στο πλαίσιο εκδόσεως της προσβαλλόμενης πράξης σύστασης της Αρχής. Ειδικότερα, η Αρχή στην προσβαλλόμενη πράξη της ορθά δεν διατυπώνει κρίση επί των ζητημάτων εάν η άδεια άνευ αποδοχών που είχε λάβει ο αιτών αποτελεί κατά το νόμο υπηρεσιακή μετακίνηση ή όχι και εάν αυτή εμπίπτει στις περιπτώσεις εκείνες για τις οποίες συντρέχει υποχρέωση εκ του νόμου για την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων του ενώπιον του Τ.Ε.Ε., δεδομένου ότι δεν νομιμοποιείται να διατυπώσει τέτοια κρίση, στερούμενη της σχετικής αρμοδιότητας. Απεναντίας, όμως, αρμοδίως έκρινε ότι η καταγγελλόμενη υπηρεσία προέβη στην επίμαχη επεξεργασία, συμμορφούμενη με έννομη υποχρέωσή της κατ' άρθρο 6 παρ. 1 γ' ΓΚΠΔ, ενώ η περαιτέρω επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων του καταγγέλλοντος κρίθηκε κατ' αρχήν επιτρεπτή βάσει του άρθρου 5 παρ. 1 β' ΓΚΠΔ. Περαιτέρω, ο αιτών

υπολαμβάνει εσφαλμένα ότι η διενεργηθείσα από τον καταγγελλόμενο επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων είναι παράνομη για τον λόγο ότι η άνευ αποδοχών άδεια που είχε λάβει δεν συνιστά νόμιμο λόγο επεξεργασίας, καθόσον-όπως ισχυρίζεται- δεν συνιστά υπηρεσιακή απόσπαση, μετάταξη ή μετακίνηση. Ωστόσο, η μη νομιμότητα της επεξεργασίας αυτής έγκειται, εν προκειμένω, στο ότι δεν πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις εφαρμογής και τήρησης των αρχών του άρθρου 5 παρ. 1 ΓΚΠΔ, και δη η αρχή της ελαχιστοποίησης των δεδομένων (άρθρο 5 παρ. 1 στοιχ. γ΄ ΓΚΠΔ). Επιπλέον, δε, το ζήτημα που εμπίπτει στο πεδίο προστασίας προσωπικών δεδομένων, το οποίο νομίμως και αρμοδίως έκρινε η Αρχή, δεν συνίσταται στο εάν ορθά ή όχι απενεργοποιήθηκαν οι προσωπικοί κωδικοί πρόσβασης του αιτούντα στο ηλεκτρονικό Σύστημα Οικοδομικών Αδειών «e-Άδειες», αλλά στο κατά πόσον πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις εφαρμογής και τήρησης των αρχών του άρθρου 5 παρ. 1 ΓΚΠΔ, κατά την αποστολή του ηλεκτρονικού μηνύματος της Υπηρεσίας ... του Δήμου Χ προς το Τ.Ε.Ε. (υπ' αριθ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΙΣ/6993/29-10-2021), με το αίτημα απενεργοποίησης των κωδικών. Σε κάθε περίπτωση, ο αιτών δεν επικαλείται ούτε προσκομίζει νέα ουσιώδη στοιχεία ή έγγραφα για την υποστήριξη των ισχυρισμών του περί παράνομης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων σε βάρος του. Επειδή, η Αρχή με την προαναφερόμενη πράξη της, της οποίας ζητείται η τροποποίηση, απηύθυνε σύσταση στον Δήμο Χ και του εφιστούσε την προσοχή προκειμένου να λαμβάνει τα κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, για την πλήρωση των προϋποθέσεων νόμιμης επεξεργασίας. Με την κρινόμενη αίτηση θεραπείας ο ενδιαφερόμενος αναφέρει εκ νέου τα ίδια πραγματικά περιστατικά, ψέγει δε την πράξη της Αρχής για έλλειψη κρίσης περί το εάν η άδεια άνευ αποδοχών που έχει λάβει συνιστά ή όχι υπηρεσιακή απόσπαση, μετάταξη ή μετακίνηση, εμμένοντας στους ίδιους ακριβώς ισχυρισμούς που είχε προβάλει με την καταγγελία του. Επειδή, από τα παραπάνω προκύπτει ότι η καταγγελλόμενη επεξεργασία δεν πληρούσε σωρευτικά τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 1, στοιχ. γ΄ ΓΚΠΔ και για τον λόγο αυτό η Αρχή έχει απευθύνει σύσταση στον υπεύθυνο επεξεργασίας με την ως άνω πράξη της, της οποίας ζητείται η τροποποίηση με την κρινόμενη αίτηση θεραπείας. Συνεπώς, η κρινόμενη αίτηση θεραπείας του ενδιαφερομένου, η οποία δεν περιέχει άλλα στοιχεία πέρα από εκείνα, που έχουν ήδη εξεταστεί από την Αρχή και έχουν θεμελιώσει την κρίση της στην ως άνω πράξη της, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη στην ουσία της.

4. Ως εκ τούτου, η Αρχή εμμένει στην από 13-10-2022 πράξη που διαβιβάστηκε στον ήδη αιτούντα με το με αριθ. πρωτ. $\Gamma/E\Xi/2551/13-10-2022$ έγγραφο, στους λόγους της οποίας και αναφέρεται.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την αίτηση θεραπείας του Α.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου